

Transient Designer

TEXT: GUNNAR E OLSSON

Tyska SPL Electronics är kanske mest känt för sina exciterorienterade enheter i Vitalizer-serien. Nu presenterar man Transient Designer, en tämligen ny produkt i sitt slag som har till uppgift att hantera, tämja och bearbeta transienter.

Tänk er en apparat som kan ta hand om topparna hos till exempel ett alltför transientrikt trumljud, så att man inte riskerar att överstyra delar av inspelningskedjan. Inte en kompressor, för vi vill att den här apparaten ska ta sig an alla transienter oavsett nivå, och där går ju kompressorn bara in och jobbar ovanför vårt valda tröskelvärde. Marigt? Nja...

Tänk er då i stället en apparat som kan jobba åt andra hållet. Ta till exempel en trött gammal trummaskin som saknar det där riktiga bittet i ljudet. Vi vill gå in och ge den ett nytt liv, mer drag under galscherna, för att citera en stor tänkare... Inte heller här fungerar de traditionella dynamiska ljudprocessorerna som vi vill. En vanlig expander löser definitivt inte uppgiften på ett tillfredställande sätt.

Vad vi behöver är ett helt nytt verktyg, och det är precis vad SPL har försett oss med. En av deras tekniker, Ruben Tilgner, har tillsammans med ett team kommit på ett nytt sätt att hantera och tämja besvärliga transienter – och detta sker oavsett det bångstyriga ljudets nivå. In från vänster under ljudlig fanfar: SPL Transient Designer!

knappen på MAV-555 slagits om till lokalkontroll och tillbaka. Förmodligen beror detta på den initiala förväning DSR-2000 upplever över att försöka få en MAV-555 att genomföra en Pre-roll. När detta inte fungerar (eftersom MAV-555 inte kräver någon Pre-roll) fungerar inte redigeringsprocessen som det var tänkt.

I on-lineredigeringen på Edithouse sitter en Sony 9100 editor med mjukvara BZE-9102 v. 2.11 och BZE-9602 v. 3.00. Här kunde editorn inte lägga servern i Cue-läge. Detta är en nackdel för redigerare som är vana att jobba snabbt. Jag förmodar att det behövs en uppgradering av mjukvaran i 9100-editorn.

I en betydligt äldre Videomediaeditor fungerade cue-funktionen betydligt bättre. Det är alltså för den hugade spekulanten av största vikt att försäkra sig om att mjukvaran i editorn fungerar ihop med MAV-555.

KOPPLINGAR

Båda maskinerna är rikligt försedda med både in- och utgångar. I fallet DSR-2000 betyder det SDI, SDTI (QSDI), AES/EBU, i.LINK (DV in/ut) och SDTI (MPEG ut som option). Lägg till detta funktionen ClipLink för snabbare digitalisering ihop med exempelvis EditStation ES-7.

För MAV-555 är ingångarna i huvudsak desamma, men de har fler möjligheter och möjlighet till komposit som option. När det gäller MAV-555 finns egentligen bara två kritiska synpunkter i fråga om ingångar: varför välja BNC-anlutningar till AES/EBU-ljudet och den balanserade tidkoden? Visserligen finns adaptrar, men det hade varit bättre med XLR-kontakter för ljudet. Det finns många som förespråkar koaxiala anslutningar för ljud eftersom detta gör att kablarna kan göras längre, men i befintliga miljöer är det förmodligen vanligare att man distribuerar ett AES/EBU-stereopar via XLR-don.

En annan synpunkt gäller diskkapaciteten och vad man gör när diskarna är fulla. Sony anser att SDTI är framtidens metod att överföra video mellan apparater. Det kan finnas en poäng i detta i väntan på att filformat för MPEG-2 standardiseras. Men hade det inte varit bra med en liten port till vilken externa diskar hade kunnat anslutas? Det hade kanske till och med kunnat skrivas en liten mjukvara för NT som kunde ta kontroll

DSR-2000 är försedd med ut- och ingångar för SDI, SDTI (QSDI), AES/EBU, i.LINK (DV in/ut), SDTI samt ClipLink för snabbare digitalisering ihop med exempelvis EditStation ES-7.

över de interna diskarna i MAV-555 och därmed föra material mellan dessa och nya externa. Detta tips tar Monitorredaktionen inte betalt för.

SLUTSATS

I artikelns ingress antyds att de två nyheterna från Sony utgör ett par ljuspunkter, men vem bör köpa och vad bör man ha dem till?

När det gäller DSR-2000 talar dess egenskaper för sig själva. Förmågan att spela upp både DVCPRO och DVCAM är unik och efterlängtat, och Monitors test visar att det fungerar. Lägger man därtill möjligheterna Pre-read och slow motion är de produktionsbolag som säger sig inte ha behov av denna i kopiering och digitalisering lätt räknade.

Även MAV-555 är en ljusglimt från Sony. Inte för att dess funktioner eller prestanda överglänser konkurrenterna, utan för att den för med sig den där förnimbara känslan av Sonys kvalitet och genomtänkthet – måvara lite för sent, men som Sony själva sagt: hellre senare med någonting som fungerar än tidigt med någonting som inte fungerar.

Det fina i kråksången är att MAV-555 inte har någonting att göra med Sony SX mer än att de båda är MPEG-2. Du som studerat Betacam SX i sjunde generationen och inte ansett att kvaliteten håller bör tänka om och ta dig en titt på MAV-555 eftersom det inte alls handlar om samma sak.

Till bilden hör att Sony även lanserat en värstingbandmaskin som spelar in MPEG-2 på samma sätt som MAV-555. Denna bandspelare har utvecklats ihop med italienska RAI. Min gissning är att Sony snart kommer att visa hur icke-linjär och linjär redigering integreras med filöverföring i nå-

gon form mellan MPEG-recordern och MAV-555.

Nästa steg för att göra kedjan komplett blir en kamcorder för 50 Mbps och den lär väl inte dröja särskilt länge. Om Sony började en tveksam vandring på MPEG-stigen med 18 Mbps i Betacam SX är fortsättningen i 50 Mbps så mycket mer lyckad. ■

FAKTA DSR2000

Pris: 148 000:-
Vikt: 18 kg
Storlek: b x h x d: 427 x 175 x 496,5 mm
Förbrukning: ca: 110W
Analoga ingångar
Komposit: BNC x 2 (loop)
Y/C: DIN 4 pin x 1
Komponent: BNC x 3 (Y/R-Y/B-Y)
REF: BNC x 2 (loop through)

Analoga utgångar
Komposit: BNC x 3 (Y/R-Y/B-Y)
Y/C: DIN 4 pin x 1
Komponent: BNC x 3 (Y/R-Y/B-Y)
REF: BNC x 1

Analogt ljud
In: XLR 3 pin x 4
Ut: XLR 3 pin x 4
Monitor: RCA x 1
Tidkod in: BNC x 1
Tidkod ut: BNC x 1

Digitala in/ut-gångar
SDI in: BNC x 2
SDI ut: BNC x 3
SDTI (QSDI) in: BNC x 1
SDTI (QSDI) ut: BNC x 1
AES/EBU in: BNC x 2
AES/EBU ut: BNC x 2
i.LINK I/O (option): IEEE-1394 6 pin x 1
SDTI ut: MPEG-ut (option) BNC x 1

Svensk distributör:
Sony Sverige AB, Spånga
☎ 08-598 90 000
☎ 08-598 90 250
🌐 www.pro.sony-europe.com

Kräver då inte detta behandlingssätt en tidsödande kalibrering, en mängd inställningar och en massa pillande och kikande på svårlästa utstyrningsinstrument!? Fel, fel, fel! Transient Designer är ett under av hanteringsvänlighet och ett föredöme när det gäller enkelt handhavande och musikaliskt resultat, men mer om detta om en liten stund.

TEKNISK BAKGRUND

Hur uppnår man då med hjälp av Transient Designer detta utmärkta resultat? Tekniken bakom de lyckade ljudförändringarna, Differential Envelope Technology, är lite småhemlig men bygger på användandet av en "envelope follower". En sådan registrerar attackkurvas förlopp samtidigt som elektroniken skapar en liknande kurva, fast med långsammare attack. Med utgångspunkt från skillnaden mellan dessa båda kurvor räknar apparaten fram en styrspänning som används för att kontrollera

VCA:n. Man kan på så sätt välja om man vill förstärka eller försvaga transienterna (se fig 1).

Inte nog med detta. Med hjälp av samma förfarande kan man påverka även sustainen/utklingningen hos ett ljud. Och allt detta med ett absolut minimum av inställningar.

En lysdiod, som reagerar på signaler över -40 dB, lyser om vi har ljud in i maskinen.

En ratt vrids medurs för att ge kraftigare transienter och moturs för att minska dem. Ytterligare en ratt behandlar sustainen på samma rättfframma vis. Kan det bli enklare än så?

YT TRE FÖRETRÄDEN

Alltså: en ratt för att justera attacken och en för release/sustain. Utöver dessa två rat-

tar per kanal, av vilka vi har fyra stycken, pryds frontpanelen av fyra bypassknappar, två knappar för att länka ihop kanalerna till två stereopar samt en strömbrytare. Dessutom har apparaten en inbyggd väldimensionerad nåtadel. Inga svarta klumpar på golvet alltså. Tack för det, Nätverket.

På baksidan hittar vi alla in- och utgångar på XLR-kontakter, en jordlyftomkopplare, en spänningsomkopplare samt uttag för en vanlig standard Euronätsladd.

Även innandömet är föredömligt när det gäller uppbyggnad och komponentval (det är väl aldrig någon som anklagat tyskarna för slarvbyggen?). Man har till och med kopplat bypassfunktionen via ett relä för att förkorta signalvägarna, och dessutom fungerar strömbrytaren på samma sätt. Skulle spänningsmatningen försvinna till maskinen, avsiktligt eller ej, så går signalen ändå genom apparaten. Utmärkt när den ligger till exempel som en "insert" i en mixer! Detta har vi bara tidigare sett/hört hos Sonys dyra (och mycket bra) effektprocessorer.

Allt detta huserar i en 19" racklåda om en enhets höjd, och allt andas tyskt gediget hantverk när det är som bäst.

HANTERING

Under denna rubrik skulle man kunna vara riktigt kortfattad, men jag vill ändå ta upp

några punkter. Det finns en liten handbok som på ett lättbegripligt sätt beskriver hur man hanterar maskinen. Förutom denna förfogar man själv över alla erforderliga hjälpmedel för att på ett mycket tillfredsställande sätt behärska maskinen: ett par öron utan alltför stora defekter och förmågan att vrida på de båda rattar som styr de transienter som letar sig in i apparaten.

Kort sagt: det är bara att vrida på rattarna tills man är nöjd med resultatet. Man kan påverka ljudet ganska mycket med dessa båda reglerorgan. Attacken kan förstärkas eller dämpas med upp till 15 dB och releasen med upp till 24 dB. Det innebär att det kan komma rätt så heta signaler ur denna apparat om det är det man är ute efter. Man bör dock noga kontrollera så att till exempel den digitala mixer man ansluter Transient Designer till kan hantera de extra transienterna utan att styras över. Ni vet, det där med dåligt headroom i digitala mixrar och illaljudande digital distorsion...

Inte nog med att man kan styra transienterna hos ett trumset; med hjälp av sustainratten kan man både få ett trumset som ringer lite extra att låta mer dämpat och dessutom ha ganska god kontroll över rummets akustik genom att dämpa reverbansvar och liknande. Inte illa!

Det finns naturligtvis fler användningsområden än trummor och gamla rytmboxar. Jag fick till exempel alldeles utmärkta resultat med en uppmikad stålsträngad akustisk gitarr. Här kan man verkligen styra instrumentets placering i mixen.

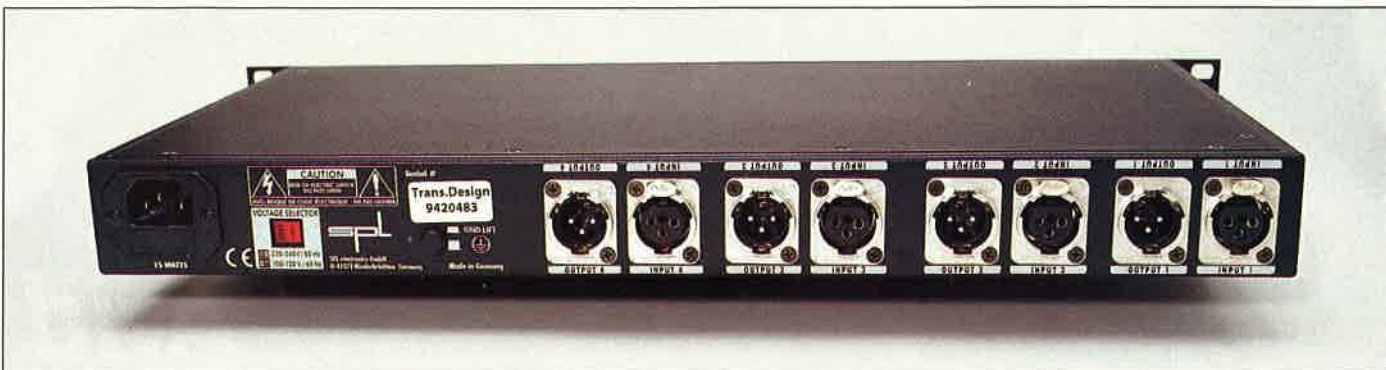
Trötta fuzzboxade gitarrer blir som nya och olika samplade ljud kan få ett helt nytt liv. Men jag ser även ett utmärkt användningsområde vid efterbearbetning av film eller video. Effekterna av ljudeffekterna kan bli helt olika beroende på hur man rattar Transient Designer, om ni förstår vad jag menar.

Ett av de få tillfällen där vi inte rekommenderar denna effekt är väl vid mastermixning. Det är definitivt bättre att ge sig på separata ljudkällor än att försöka ta sig an en färdig mix. Transient Designer har ju fyra kanaler som kan köras separat eller i par, så insertad i en mixer fungerar den alldeles förträffligt.

SAMMANFATTNING

Har man någonsin stött på ett intuitivt gränssnitt, så är det hos SPL:s Transient Designer. Det är egentligen bara att lyssna och vrida på de två rattarna.

Man får tillbaks lite av känslan man erfor när man för första gången kopplade in en exciter i ljudkedjan. Och på samma

sätt som i en exciter mår Transient Designer-bearbetade ljud bäst av att behandlas tämligen varsamt om effekten inte ska upplevas som tröttnande i längden.

Samtidigt har jag svårt att tänka mig ett ljudligt arbetsliv utan detta utmärkta verktyg. Jag har haft det inkopplat i min mixer i en dryg vecka, och tillvänjningen har varit i det närmaste total. Det enda hindret för mitt införskaffande av en sån här ap-

parat är väl priset, men för den seriöse ljudarbetaren är nog inte heller det oöverstigligt. Är ni intresserade av ett nytt och mycket användbart ljudverktyg, så får ni helt enkelt inte missa SPL Transient Designer.

När detta läses bör även en tvåkanals-version finnas ute på marknaden. Kolla SPL:s hemsida: <http://www.spl-electronics.com> ■

FAKTA

TYP: Dynamisk effektprocessor

IN- OCH UTGÅNGAR: Balanserade

XLR-kontakter

NOMINELL INGÅNGSNIVÅ: +6 dB

INGÅNGSIMPEDANS: 22 kOhm

UTGÅNGSIMPEDANS: < 600 Ohm

MAX INGÅNGSNIVÅ: +24 dBu

MAX UTGÅNGSNIVÅ: +22,4 dBu

FREKVENSBOMFÅNG: 20 Hz–100 kHz (100 kHz = –3 dB)

CMR (common mode rejection): –80 dBu @ 1 kHz

THD & N: 0,004% @1 kHz

SIGNAL/BRUS CCIR 468-3: –89 dBu

SIGNAL/BRUS A-VÅGT: –105 dBu

VIKT: 3,4 kg

ÖVRIGT: Relästyrd bypassfunktion

PRIS: 9 480,- + moms

SVENSK DISTRIBUTÖR:

XL Audio, Stockholm

☎ 08-603 23 40

☎ 08-603 23 94

🌐 info@emnordic.se